TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

13 năm thi hành Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá: Hàng chục triệu bao thuốc lậu bị thu giữ

16:01 27/07/2026

Qua 13 năm thi hành Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá, các lực lượng chức năng cả nước đã quyết liệt vào cuộc, thu giữ hàng chục triệu bao thuốc lậu và xử lý hàng chục nghìn vụ vi phạm. Dù công tác quản lý và chính sách thuế liên tục được siết chặt, tình trạng buôn bán thuốc lá truyền thống lẫn các sản phẩm thế hệ mới vẫn diễn biến hết sức phức tạp.

Báo cáo tổng kết 13 năm thực hiện Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá (số 09/2012/QH13) cho thấy sự vào cuộc mạnh mẽ của các lực lượng chức năng nhằm đẩy lùi vấn nạn buôn lậu và kinh doanh trái phép. Trọng tâm xử lý trong thời gian qua tập trung vào các hành vi buôn bán thuốc lá điếu nhập lậu, kinh doanh thuốc lá thế hệ mới không rõ nguồn gốc, hoạt động thiếu giấy phép kinh doanh theo quy định. Cơ quan chức năng cũng liên tục chấn chỉnh tình trạng các điểm bán buôn, bán lẻ không treo biển thông báo cấm bán thuốc lá cho người chưa đủ 18 tuổi.

Xuyên suốt hơn một thập kỷ, lực lượng Quản lý thị trường phối hợp cùng Hải quan và các ban ngành đã phát hiện, triệt phá khối lượng khổng lồ hàng hóa vi phạm. Chỉ tính riêng giai đoạn từ tháng 10/2014 đến tháng 9/2019, toàn quốc đã xử lý hơn 85.500 vụ, thu giữ gần 54 triệu bao thuốc lá và khởi tố hình sự gần 2.000 vụ. Lực lượng Hải quan cũng ghi nhận những con số ấn tượng khi phát hiện hàng nghìn vụ vi phạm, tiêu hủy hàng triệu bao thuốc lá lậu với tổng trị giá hàng chục tỷ đồng. Áp lực này không hề giảm sút trong những năm gần đây. Điển hình như giai đoạn 2023 và 2024, lực lượng chức năng tiếp tục xử lý hàng nghìn vụ việc, tịch thu trên 234.000 bao thuốc lá truyền thống và hơn 347.000 sản phẩm thuốc lá thế hệ mới, thu nộp ngân sách gần 14 tỷ đồng tiền phạt vi phạm hành chính.

Hai đối tượng tàng trữ số lượng lớn thuốc lá nhập lậu và tang vật bị lực lượng chức năng tỉnh Bắc Ninh thu giữ

Cùng với công tác đấu tranh trực diện, chính quyền các địa phương đã liên tục ban hành văn bản chỉ đạo, đẩy mạnh tuyên truyền đến cán bộ và nhân dân, đồng thời siết chặt kiểm soát gian lận thương mại. Về mặt vĩ mô, công cụ thuế tiêu thụ đặc biệt được sử dụng như một đòn bẩy quan trọng để hạn chế tiêu dùng. Kể từ năm 2013, Việt Nam đã thực hiện nhiều lộ trình tăng thuế, từ mức 65% lên 70% vào năm 2016 và đạt 75% vào năm 2019. Theo quy định mới nhất, Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt 2025 (có hiệu lực từ ngày 1/1/2026) sẽ tiếp tục duy trì mức thuế suất theo tỷ lệ 75% cho mọi loại thuốc lá, đồng thời tiên phong áp dụng thêm mức thuế tuyệt đối tăng dần theo lộ trình từ năm 2027 đến 2031.

Mặc dù các chế tài ngày càng hoàn thiện, thực tiễn quản lý vẫn đang phải đối mặt với không ít thách thức, đặc biệt là sự bùng nổ của thuốc lá điện tử và thuốc lá làm nóng. Các sản phẩm này được quảng cáo và giao dịch tràn lan trên các mạng xã hội. Dù Chính phủ đã ban hành Nghị định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực y tế, các đối tượng kinh doanh trên không gian mạng vẫn liên tục biến tướng với nhiều thủ đoạn tinh vi nhằm che giấu cơ quan chức năng. Bên cạnh đó, tại các điểm bán lẻ truyền thống, tình trạng chủ cơ sở cố tình trưng bày quá một bao hoặc một túi cho một sản phẩm thuốc lá vẫn diễn ra khá phổ biến, đòi hỏi sự giám sát thường xuyên và quyết liệt hơn nữa trong thời gian tới.

Thành Nam